

מסורת הש"ס

(א) סמוכות יב: גי' ט: קט: פ"ט ב"ב קל"ה. (ב) וקידושין מה: וט"ו. (ג) ונדרים מה: וט"ו. (ד) כן השתק הדין במתא ובש"י ובי"ב הש"ך בס' רש"י.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה רב נתן ור"י ד"ה ר"י את ר"ח שחייב:

מוסף רש"י

ור"ב ור"י יוחנן אמרי פטור. מלשם. ומכל מקום משמע ליה שנועם היסוד שכן הוא מברר שאלו ידע שהוא חייב לו (בכחוצו יב).

הגזול ומאכיל פרק עשירי בבא קמא

ק"ח.

עין משפט
נר מצוה

קמא א מ"י פ"א מה' גי'ט ולבית ה' 1
סמך עשין פ"ט טו"ט ח"מ
ס"י שמו פ"ד (רב אלפס)
כאן ובכ"מ פ"ד דף פ"ט
וס' כל הטיבא:
קמא ב מ"י פ"ב מה' מלוה ולוה ה' 1
סמך עשין ד' טו"ט ח"מ
ס"י פ"ד פ"א:
ק"ו ג מ"י פ"ו מה' שאלה ופקדון ה' 1
סמך עשין פ"ט טו"ט ח"מ
ס"י ר"ג פ"ד פ"א:
ק"ח ד מ"י פ"ב מה' מלוה ולוה ה' 1
סמך עשין ד' טו"ט ח"מ
ס"י פ"ד פ"א:
ק"ח ה מ"י פ"ו מה' שאלה ופקדון ה' 1
סמך עשין פ"ט טו"ט ח"מ
ס"י ר"ג פ"ד פ"א:
ק"ב ו (מ"י) פ"ט טו"ט ח"מ
ס"י פ"ד פ"א:
הגה"ה ור"י ר"ג פ"ד פ"א:
ק"ב א ז ח מ"י פ"א מה' טוען וטעון ה' 1
סמך עשין פ"ט טו"ט ח"מ
ס"י פ"ד פ"א:
ק"ב ט י מ"י פ"א מה' סמך ט"ט טו"ט ח"מ
ס"י פ"ד פ"א:
ק"ב ב מ"י פ"ב מה' גי'ט ולבית ה' 1
סמך עשין פ"ט טו"ט ח"מ
ס"י ר"ג פ"ד פ"א:

והלה אומר איני יודע. פי' אם הפקיד אכלי אכל איני יודע
אם החזרתי לך חייב לכ"ע כמו רישא דמתני' ולסיפא
דמתני' הוא דמדה לה כסמוך:

רב נחמן ורבי יוחנן אמרי
פרה רבוצה בו ושטפה נהר דר' אלעזר
למעמיה ורבנן למעמיהו: **מתני'** הגזול את
חבירו יאו שהלוה הימנו יאו שהפקיד לו
בשוב לא יחזיר לו במדבר על מנת לצאת
במדבר יחזיר לו במדבר: **גמ'** ורמינהו
מלוה משתלמת בכל מקום אבירה ופקדון
אין משתלמין אלא במקומן אמר אביי ה"ק
ימלוה ניתנה ליחבע בכל מקום האבירה
ופקדון לא ניתנו ליחבע אלא במקומן:
על מנת לצאת במדבר: פשיטא ילא
צריכא דא"ל ליהוי האי פקדון גבך דאנא
למדבר נפיקא וא"ל איהו אנא למדבר נמי
בעינא למיפך אי בעינא לאהדרינהו לך החם
מהדרנא לך: **מתני'** האומר לחבירו גזלתך
הלוייתי הפקדת אצלי ואיני יודע אם החזרתי
לך אם לא החזרתי לך חייב לשלם אבל אם
אמר לו איני יודע אם גזלתך אם הלוייתי
אם הפקדת אצלי פטור מלשלם: **גמ'** ואיתמר
מנה לי בידך והלה אומר איני יודע רב הונא
ורב יהודה אמרי חייב ור"ג ור"י יוחנן אמרי
פטור רב הונא ורב יהודה אמרי חייב ברי
ושמא ברי עדיף ר"ג ור"י יוחנן אמרי פטור
ואוקי ממונא בחזקת מריה תנן אבל אם
אמר לו איני יודע אם הלוייתי פטור ה"ד
אילימא דלא קא תבע ליה אמאי חייב אלא דקתבע
דלא קא תבע ליה אמאי חייב אלא לעולם
ליה וקתני סיפא פטור מלשלם לא לעולם
דלא קא תבע ליה ורישא בבא לצאת ידי
שמים איתמר נמי א"ר חייא בר אבא א"ר
יוחנן האומר לחבירו מנה לי בידך והלה
אומר איני יודע חייב בבא לצאת ידי שמים:
מתני' יהגונב טלה מן העדר והחזירו ומת
או נגנב חייב באחריותו לא ידעו בעלים לא
בגניבתו ולא בחזירתו ומנו את הצאן ושלומה
היא פטור: **גמ'** אמר רב לדעת צריך דעת
שלא לדעת מנין פטור וכי קתני ומנו את
הצאן והיא שלימה אסיפא ושמואל אמר
בין לדעת בין שלא לדעת מנין פטור וכי
קתני ומנו והיא שלימה פטור אכילה ורבי
יוחנן אומר לדעת מנין פטור שלא לדעת אפי'
מנין נמי לא צריך וכי קתני ומנו את הצאן
והיא שלימה ארישא רב חסדא אמר ילדעת
מנין פטור שלא לדעת צריך דעת וכי קתני
ומנו את הצאן והיא שלימה ארישא אמר רבא
מ"ט

חייב ואינו מודה לו:
שלא לדעת מנין נמי לא צריך.
והא דאמר ר' אלעזר לעיל
בהכנס (ד' מ.) הכל לריבין דעת בעלים
חוץ מהשגת אבידה אין ל"ל דפליג
אחא אלא יש לפרש הכל לריבין
דעת בעלים היכא דהוי לדעת חוץ
מהשגת אבידה שאין לריבין אפי' הוי
לדעת שידוע שאבדה לו אותה אבידה:
מ"ט

ידעו והכי משמע מתני' הגונב טלה
והחזירה ומת חייב באחריותו וכן לא ידעו
בגניבתו ובחזירתו נמי חייב אכל מנו את
הצאן והיא שלימה פטור בין רישא דידעו
בין סיפא דלא ידעו: **ור' יוחנן** אומר לדעת
מנין פטור שלא לדעת אפילו מנו את הצאן
והיא שלימה ארישא רב חסדא אמר ילדעת
מנין פטור שלא לדעת צריך דעת וכי קתני
ומנו את הצאן והיא שלימה ארישא אמר רבא
מ"ט

פרה רבוצה כו' וגזול לא משהה והוי כקרקעות ולר"א דלמר
שדה גזולה קונה שדה עמה וחייב לשלם דמטלטלין נקנין אגב
קרקע ולרבנן לא קנה שדה ולא פרה שנה: **מתני'** לא יחזיר
לו במדבר. אם אין זה מובעו אין זה יכול לכופו לקבל חובו
או פקדונו במדבר דלאו מקום
שימור הוא: על מנת ללמד למדבר.

קס"ד שאמר לו לזה זה על מנת
שלא למדבר ושם אפרע לך להכי
פרך פשיטא והא מתנה נהדיא
לקבלו במדבר: **גמ'** ניסנה ליחבע.
אם יצאה מלוה דירו על העלויה:
(ז' א') בעים לאהדריה ניהלך ספס
מהדרנא לך. ואשמעינן מנה דאע"ג
דלא מנאי גמור הוא דהא אי בעית
קאמר אפי' כיון דידע דלאהו נמי
למדבר נפיק על כרחו יקבל: רב
הונא ורב יהודה אמרי חייב לשלם:
פטור. ומיהו ישבע דאמר שאין
ידע שחייב לו כלום דלא עדיף
שמה מברי דהא ח"ג הוי טעין ליה
אין לך ברי כלום הוי משביעין ליה
שנועם היסוד: דקא פטע ליה. וא"ל
גזלתי דהוי טענת ברי: ללאס ידי
שמים. וכיון דקא מודי דודאי גזילה
לא נפיק ידי שמים עד דעניד
השנה אכל סיפא הוהיל ולא גזול
ידע ולא גזול ידע ליכא שום טענת
ברי לא לריבין למיפק ידי שמים:
אמר נמי. דהיכא דנא ללאס ידי
שמים אפילו מנא דפטור ליה מדי
אדם מודה דחייב היכא דליכא קלת
טענת ברי הלכך רב הונא דאוקמה
רישא דנלא פטע הוהיל ואיכא
קלת ברי דהא גזול ידע דגזילה
מתיקרא חייב בנא ללאס ידי שמים:
מתני' חייב באחריותו. דמי
נגנבה קס ליה נרשומיה והשנה דענד
לאו השנה היא עד שמדע להו
לבעלים: ומנו את הצאן. אחר שהחזירו
והיא שלימה הרי יש כאן דעת
בעלים: **גמ'** לדעת צריך דעת.
אם הכירו הבעלים שנגנב מהן טלה
צריך שידעו כשהחזירה ואי לא
לדע להו אע"ג דמנו את הצאן
והיא שלימה עדיין חייב באחריותה
וכיון דידע הוה ליה גזילה גמורה
וכעין השנה מעליה: **שלא לדעת**.
לא הכירו בעלים קודם שחזרה
לאנא חסירה כלום ולאחר חזרה מנו
את הצאן והיא שלימה פטור מנין:
אסיפא. לא ידעו הבעלים בגניבתו
ובחזרתו ומנו את הצאן והיא שלימה
פטור אכל ידעו לא מהני מנין:
ושמואל אמר בין לדעת בין שלא
לדעת מנין פטור וכי קתני מנו את
הצאן אכלה. בין ידעו בין שלא

ידעו והכי משמע מתני' הגונב טלה
והחזירה ומת חייב באחריותו וכן לא ידעו
בגניבתו ובחזירתו נמי חייב אכל מנו את
הצאן והיא שלימה פטור בין רישא דידעו
בין סיפא דלא ידעו: **ור' יוחנן** אומר לדעת
מנין פטור שלא לדעת אפילו מנו את הצאן
והיא שלימה ארישא רב חסדא אמר ילדעת
מנין פטור שלא לדעת צריך דעת וכי קתני
ומנו את הצאן והיא שלימה ארישא אמר רבא
מ"ט

